

Forstoler. Der er fremkommet Udtalelser fra det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (N. Andersen) og Flere — jeg erindrer saaledes ogsaa stærke Udtalelser fra Bisshop Monrad i den Henseende — imod at være nogen altfor stor Tro paa disse Forstolors Betydning, medens den ærede sidste Taleer ikke havde denne Opfattelse, men satte stor Pris paa Forstolorne. Jeg tror nu, at man maa erindre, at der efter den nuværende Ordning er fuld Afgang til at staffe saadanne Forstoler eller Bogestoler tilveie. Der er heller Intet til Hindrer for at ansætte Kvinder som Lærereinder ved disse Skoler, saa snart som Ministeriet og Kommunen ere enige derom, og det er mig bekendt — og det er vistnok ogsaa ærede Medlemmer bekendt — at Forholdet er ordnet saaledes i mangfoldige Kommuner. Det, som nu skulde opnaas her, var det, at den Foranstaltning, som man har fundet hensigtsmæssig i visse Egne, saa vidt mulig skulde gøres til almindelig Regel over hele Landet, selv hos Folk altsaa, der have den samme Opfattelse som det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (N. Andersen), nemlig at Skoleordningen skulde være af en ganske anden Art, at der skulde være store Skoler med flere Klasser o. s. v. Jeg er ikke af den Ansættelse, som det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds, nemlig at det var heldigt at have store Dobbelt-skoler, som nu ogsaa Lovforslaget har optaget. Det er en af de nye Bestemmelser, som ere komne ind, siden vi behandlede Lovforslaget sidst. Jeg anser den for at være meget uheldig, for det Første af den simple praktiske Grund, der ligger lige for, at naar man danner store Skoler, vil Skoleveien blive i væsentlig Grad forlængt. Det er, som De ville se, et rent praktisk Hensyn. Hvad vi efter min Opfattelse helst burde sætte os til Formaal, skulde være det, at der kunde være en Skole i hver By, saaledes at Børnene havde den mindst mulige Skolevei at gaa, og det næste Formaal er, at man søger at bevare Almuefolkens Enhed, thi Almuefolket er ikke en Forberedelsesanstalt for Vidensfabelighed. Var den det, vilde jeg anse det for rigtigt, at der blev ansat Faglærere, som kunde drive Undervisningen i de enkelte Fag til den størst mulige Gøide, men det er efter min Mening ikke Almuefolkens Formaal. Det er nemlig Lærereens Op-gave at virke opdragende paa Børnet, og det op-naar han først i fuldeste Maal, naar han har hele Børnets Undervisning i sin Haand og dermed

har Ansvaret for, hvorledes alle Fagene behan-dles. Jeg sætter langts større Pris paa, at der findes een Lærer for en mindre Kreds, af Børn, som han underviser i alle Fag, end disse Skoler, hvor Interessen spredes, og hvor Skolens Enhed forsvinder. Deril kommer, at man ikke er ga-ranteret for, at Lærere, ansatte ved samme Skole, altid bevare det ensfaldige Forhold. Det Maal, man maa stræbe hen til, maa efter min Mening være, at man faar mange smaa selvstændige Sko-ler. Men jeg søger til, at i den Henseende behø-ves der utvivlsomt ikke nogen Forbestemmelse. Thi i de Egne, hvor man med det ærede Med-lem for Odense Amts 2den Valgkreds (N. Ander- sen) foretrækker store Skoler, maa man naturlig- vis have Lov til at gaa den Vej, saaledes som man jo den Dag i Dag kan. Nu findes der dob- belte Skoler, der findes enkelte Skoler, Bogestoler og Forstoler, kort sagt Skoler af alle forskjellige Kategorier, det er der Intet til Hindrer for efter den bestaaende Lovgivning. Det næste nye Punkt i Lovforslaget er det, som handler om Sverdagsundervisningen. Der er her foregaaet en væsentlig Forandring i Lovforslaget fra, da det sidst forelaa. Den Gang lød det paa Sver- dagsundervisning, men paa halvdags med 2—3 Timers daglig Undervisning. Alle være enige om, at det var en overordentlig uheldig Foran- staltning, der kun vilde være skænderende for de Skolebesøgende Børn, idet de for en halv Dags Undervisning skulde gaa deres Skolevei og være afskaarne fra at kunne benytte hver anden Dag til andet Arbejde, saaledes som de nu have Ud- gang til. Denne Bestemmelse mødte Modstand fra alle Sider, og det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) opstillede den For- dring, at Maalet skulde være heltdags Sverdags- undervisning. Det er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem i. Man maa stræbe hen til at give Børnene en saa syldig Undervisning som muligt, og kunde man naae til en daglig Unde- rivning, var det det Beste. Men den ærede Minister maa ikke tro, at der opnaas noget Bæ- sentligt, fordi der indskræbtes i Lovforslaget en Be- mærkning om, at man i de og de Landkommuner og Kjøbstadkommuner skal stræbe hen til, at dette Maal naas. Dermed er i og for sig Intet gjort. Det Mærkeligt er imidlertid, at man Intet mær- ker til den Konsekvens, som skulde drages af denne Bestemmelse, nemlig at der blev ansat det dobbelte Antal Lærere. Det er jo indlysende, at skal der være